

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Кonto почт. шлям. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 27-50 „
Річно 52-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр., фр.
Італії 750 зол., Німеччині 750 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 750 зол., Австрії 750 зол.,—
Зміна адреси 3 зол.

Телеф. Редакції 23-41.
Друкарні 23-24.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

11 Число Українського і Білоруського Виборчого Б'юро 11

ФУТРА комплетні на замовлення
мужські в ціні від 302. 350-
жіночі плащі в домашній
в ціні від 302. 700-— поручає

Промислово-Торговельна Спілка з.о.в.
„ХРОМ“, у Львові, вул. Руська ч. 20. ТЕЛЕФОН 71-83.
1—1.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитивний“
у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433. — Konto
Почтової Шляху ч. 143.367).

як Центральна Каса українських кооператив
приймає вкладки ощадності, забезпечує їх у
твердій валюті та поміщає у наших коопера-
тивах, щоб піднести господарський розвиток укра-
їнського народу.

Кооперативний Банк „Дністер“ уділяє по-
зички на догідних умовах лише тому,
хто забезпечує свої будинки в 1/3 часті, а
двигимости на повну вартість в

Т-ві Взаємних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Йдім гідно на стрічу великим роковинам.

Львів, 21. жовтня 1930.

Вчора на тому ж місці опублікували ми стат-
тю голови Т-ва „Просвіта“ п. н. „Вимоги націо-
нальної рації“. Авторитетний голос провідника
найстаршої нашої культурно-освітньої установи,
установи, що фактично дала за шістьдесять з на-
слідком літ свого існування початок усім нашим
інституціям, установи, що розбудувала наше
життя, варті того, щоб над ним якнайглибше
призгадувались усі без винятку кола нашого гро-
мадянства. Бо зі стрічок названої статті промов-
ляє до нас не індивідуально Михайло Галуш-
инський, але говорить минуле й сучасне, словом
аєсь набутий тією установою, що зветься „Просві-
та“, капітал досвіду і праці. „Просвіта“ була все
тією установою, що творила національні цінно-
сти, творила їх з трудом, творила в усіх об-
ставинах, в негодах і бурях життя. А тому й ні-
які сарах виїмково важких обставин у нашому
збірному житті підіймає „Просвіта“ свій досвід-
ний голос в обороні добутих національних цінно-
стей, побоюючись за їх майбутнє. Вона підіймає
голос і перестерігає. Перестерігає всіх україн-
ських громадян, усіх невідомих синів нашої
землі, старих і молодих, зрівноважених і запаль-
чивих перед невідомим, але можливим і правдо-
подібним у нинішніх часах понадриваним нер-
виз, неречуваною кривди і загальною байдуж-
стю.

Голос матері наших установ пролунав саме
напередодні великих листопадових роковин,
роковин, що особливо в цьому році будуть навіяні
на українських громадян незвичайно багато важ-
ких і болючих дум. І саме на те він пролунав,
щоб не купчення національного духа в най-
більші роковини було гідним, було достоїнним на-
ції, що ділить своє минуле, що дорожить своєю
традицією, що знає ціну історичних подвигів і
терпіння. Рівновага духа і холодний розум нехай
піднесуть на найвищий рівень велич цих роковин
і одночасно нехай заставляють усіх почування й
сентименти змовчати, притихнути в ім'я теперіш-
ніх вимог національної рації.

Нікія промоділі акти, нікія виводи не мо-
жуть у ті роковини захитати нашою рівновагою,
не можуть і не сміють нікого споміж нас звести
на бездоріжжя чуттєвого реагування та необчи-
сної нерозумності своїх наслідках романтики. Пере-
ловом ті молоді горячі голови, що найбільшосеред-
ніше відчували та реагують на все, повинні гли-
боко проаналізувати себе в ті роковини та сміливо
спригадуються над стрічками вчорашньої статті.
Вони повинні зрозуміти всю вагу пережитого на-
ми в останніх тижнях, пізнати необчислимі
втрати в матеріальних і культурних цінностях,
яких ми зазнали та поставити собі питання: чи
можна і чи допустимо наражати на небуття
цей наш цінності та чи не становлять національ-
ної спомогі сил і вартостей це доцільно чи
засадливо.

Нашим завданням, найкатегоричнішою ви-
могою потреби нації є здобути та осягати чимраз
то нові вартості, розбудовувати наше життя в
ширину і глибину, а не ліквідувати чи вкорочу-
вати ще й те, що вже здобуто.

Бо не треба забувати, що в нинішніх виїмко-
во скопикованих і важких хвилях, у теперішніх
може й переломових у нашому житті часах
працює багато, дуже багато злих духів на нашу
шкоду. Вони не нашого народу сини, але підни-
маються під їхню роль. Вони „інформують“, зби-
рають „інформації“, часто „радіють“ і „дораджу-
ють“ на те, щоб потім спровокувати і щоб тим
ще побільшувати наше лихоліття. На жаль, є між
деякими нашими громадянами, особливо ж між
молодими юнаками такі, що пера невідомо да-
ють себе опутувати цими злими духами та весті

на невідповідальні, в найвищий мірі шкідливі для
нації вчинки. З таким явищем треба боротись
без умишу. І в тій цілі треба знайти опіку, тілу
й об'єктивну оцінку не тільки людям, але й усю-
му корисному й шкідливому, треба відлучити
полову від зерна, словом треба устійнити доціль-
ність і недовільність усіх вчинків і подвигів у
нашому національному житті на основі досвіду
і практики, на основі підсумків втраченого і до-
бутого. Бо тільки ці підсумки і тільки вони мо-
жуть стати для нас найбільше переконуваним мі-
рилом усіх явищ нашого життя, особливо ж у те-
перішніх часах важкого лихоліття.

Ось як ми розуміємо вчорашній голос пере-
стороги й вапнуку до рівноваги духа та супрем-
атії розуму над усіми, хочби й найбільш цінними по-
чуваннями, що їх нам накладає тверда дійсність.

З голосів української преси.

„Вічні манівці“.

Під такою назвою появилася у 42. ч. числі
тижневника „Господарсько-Кооперативний Часо-
пис“ (з дня 19. жовтня ц. р.) стаття директора
Ревізійного Союзу Українських Кооператив б. по-
сла Остапа Луцького. Автор статті полемізує з
консервативним краківським щоденником „Час“,
який кинув у одній зі своїх статей негідну кле-
вету на українську кооперацію, а крім того дав
відповідь п. Сухенковій, що на пресовій конфе-
ренції для заграничних кореспондентів, відбулій
ще 10. жовтня у Варшаві, заявив, що українська
кооперація дістала свого часу 46 мільонів
золотих державного кредиту, який виповіджено
з хвилиною, коли українська кооперація „стала
виразним розсадником протидержавної роботи“.

У цій статті між іншим читаємо:
„Кожний день переконує нас, що навіть ці
нечисленні наразі вістки дельних часописів
про винайдення в наших кооперативах вибухо-
вого матеріалу чи закараних друків є невірні.
І навпаки, кожний день переконує нас, що на
жаль вірними є всі невірні засоби нацифі-
кації в спокійних і загально-корисних україн-
ських кооперативах. У цих справах ми нічого
не бажаємо так сильно, як того, щоб держа-
вна влада спокійно в річово устійнила наразі
правду в кожнім випадку. Зі спокійним сум-
лінням викидає цей хвиля ціла українська ко-
операція.“

На очевидні небезпечні манівці війшов і
краківський „Час“ коли пише, що польський
кооперативний закон походить із найдурні-
ших часів союмоладства, бо це власне він у-
сунув сильні і впливові різніччі об'єднання
(переломом української кооперації) під впли-
ву уряду. І польський кооперативний закон є
добрий і воєсім не в добре поширювати дер-
жавний етатизм на ціле господарство. Було би
завсім але коли суспільність не вміла би на-
решті жити без няньки-уряду. Та мало цього.
Консерватизм, католицький, поважний
„Час“ не вагається долати, що українську ко-
операцію підтримують законодавчі сили та що
тому вона творить основу для антидержавної
акції. Читаємо ці слова — і (принаємось)
тільки з трудом заховуємо далі спокій духа.

Всім людям доброї волі відомо, що укр. коопера-
ція доконала того, що не вдалося ні польській,
ні мадярській, ні якійсь іншій пововоєвій ко-
операції в аграрній країні: по страшній воєн-
ній знищенню, без сотика в своїм уділомі чи
запаснім капіталі з державної каси, без нічи-
ної підтримки, виключно на власних силах
своїх бідних членів вона поставила величезний
господарський апарат, виникнула його най-
кращими жертвуваними фахівцями і таким чи-
ном віддала народові, державі і світові вели-
чезну прислугу. Замість признати це, нині —
по десятих літах нашої тяжкої праці навіть
„Час“ спромігся тільки на моральний злочин
обиди і неправди. Кажемо „навіть“ — „Час“, бо в
тілім консервативним європейським світі обо-
вдує правило: перелавати вірно думку про-
тивника, спокійно та річово осуджувати його
дійсність, не воювати а пікім неправдою. За-
держуємо спокій духа, бо вміємо і цим разом
відповісти собі на питання, хто тут європейець?

„Забриши в таке болото „Час“ вже без
обиняків ствержує далі, що співробітники
„Маслосоюзу“ відіграли в саботажі дуже по-
важну роль і кінчить, що не сміють існувати
виключно національні різніччі організації та
організації різномучо-кооперативні, коли вони
працюють на терені, де живуть два народи“.
Що це відомо урядовцям „Маслосоюзу“ не
закінчено будьякої співучасті в саботажах,
всі добре знаємо. Також добре знаємо, що ані
статисти, ані життєва практика наших коопе-
ратив не анають випадку неприйняття чи ви-
ключення когонебудь в українській кооперації
тільки тому, що це не українець. Також зна-
ємо, що ані Росія, ані навіть стара Німеччина
не здохнула на постанову засадничо нищити
польську кооперацію тому, що вона польська.
Знаємо, що у всіх інших державах, де на однім
терені живуть два народи, кожний народ має
свою кооперацію. Знаємо, що творимо біль-
шість населення на території нашої праці. Зна-
ємо, що лад і мир на світі вимагає цього, щоб
навіть так звані „національні меншини“ могли
самі налаштувати свої культурні і господар-
ські справи. Знаємо, що ботку динаміту під-

Купуйте Календар-Альманах „Червоної Калини“ на рік 1931. = Ціна 3 зол.

«Всеж таки в ще більше диво. Всі часи-
си в минулої несліди піти, що представник
міністерства внутрішніх справ заявив допису-

почав закордонних часописів на нараді в мі-
ністерстві 10. ц. м. між іншим і те, що Укра-
їнська кооперація одержувала повашні креди-
ти з державних банків до часу, коли стала ви-
падком розсадником протидержавної роботи".
Цей час мал настати по 1920 р., бо в цьому
(1920-му) році ці кредити ще були і то на 46 міль-
йонів золотих! Читавмо і очам своїм не віримо.
Фразою про протидержавну роботу можна за-
свідки кидати, але що зробити з цифрами? Укра-
їнська кооперація мала колись кредит з дер-
жавних банків, який ніколи не перевищував
навіть десятих частини її власних фондів. Всі
її державні кредити перед 1922 роком і в 1922
році не перевищували навіть одного мільйона
золотих. А тут говориться аж про 46 мільйонів!
Ні, це вже хіба знову тільки газетирське за-
троювання крилиць!"

Виборча округа ч. 56 — Ковель, Любомль, Володимир Вол. і Горохів.

Виборча округа ч. 56 — Ковель, Любомль, Володимир Вол. і Горохів.

„КОМУНІСТ“

„Комуніст“ містить статтю, в якій гостро виступає проти митроп. Шептицького, за його речови у Варшаві про ролі комуністів у саботажах у Сх. Галичині. „Комуніст“ має цілий рі. Шептицьких та висловлює думку, що Шептицький тільки про те і дбає, щоб польська шляхта панувала над українським селянством. На думку „Комуніста“ митрополит Шептицький грає якусь визначну ролі у цій акції, яку католицький світ веде проти більшовику.

Як це вже писалось у пресі, у Румунії зарплати та інші організації, що веда шпионажу у користь СРСР. Преса додає, що досі арештовано 115 осіб, між ними багато жінок. Серед арештованих найбільше чужинців, кілька чиміміріє старшини армії. Як показав прес, ця організація мала свою центрально не в Румунії, але у Відні.

принимая. (Проложения будд.)

«Тут нападеш! чка розкіш!» І я негайно підбіг
до чогию, щоби загірті собі ноги, дабуваючи

дзвінком душа аж у пятки хопалась. Ех! знав
ти, коли виїхати!

Виборчі гаразди білорусів.

Чендалі спроби розбиття Українського і Білоруського Виборчого Б'юро і їх наслідки.

Створення б'юро всіх українських партій було несподіванкою для деякого з аполітичного світу, але ще більш — і ще прикрішою — несподіванкою було об'єднання українців з білорусами. Тому, що неможливість розбиття українського б'юро була надто очевидна, рішено розбити б'юро між українцями та білорусами й розложити тих останніх. З тією метою склався г. зв. „Центральний Союз, організація білоруських санаторів на чолі з Янком Луткевичем і Ф. Аміяшином, який авернувся до Білоруського Національного Комітету з пропозицією єдиного загально-білоруського б'юро“. До Білоруського Національного Комітету, який приступив до виборчого б'юро з українськими політичними партіями, належать усі білоруські групи, за винятком комуністичних та санатіонних. Отже належать туди: Білоруська Християнська Демократія, Білор. „Селянський Союз“ і безпартійна група б. сен. Богдановича. Ці групи покликали до життя Загальну Виборчу Комісію, яка має перевести всі справи, пов'язані з виборами.

Пропозиції „Центрального Союзу“ не відкинуто, лише розпочато переговори, обмінюючи себе ладією, що може справді агуртовані у Ц. С. санатіонно настроєні однієї прилучаться до б'юро й стануть до спільної праці. Однак швидко видало шило з мішка. Після двох днів тиранічного коуїтства, Центр. Союз поставив Білоруському Національному Комітету „ультиматум“: до 24 жовтня зібрати б'юро з українськими партіями. Очевидно, що Біл. Нац. Комітет відповів відмовою і атемаскував г. зв. Центр. Союз, як організацію, яка те й мала на пілі, щоб розбити Укр. і Біл. Виборчий Б'юро. До речі, Український і Білоруський Виборчий Б'юро не обмежує ані в найменшій мірі виборчої свободи й прав та аспірацій білорусів: б'юро з українцями заливає їм повну свободу в усіх білоруських виборчих операціях, для Білор. Нац. Комітету повна автономія в справі кандидатур та всіх техн. питаннях

і дає агори один мандат на державні листі (на 3. місці). Той характер б'юро дає можливість приступити до нього всім живим і творчо-позитивним білоруським силам. І навпаки: хто, при такому характері б'юро з українцями, вимагає як передумову — розбиття б'юро, — той явно має свої „ладні цілі“, які в добром білорусі не мають нічого опільного.

Стверджує це „Білоруська Криниця“, орган Біл. Християнської Демократії, у передовій статті п. н. „Разом з українцями“ (з 12. п. м.), в якій ставиться справа виборчого б'юро з українцями на широку платформу порозуміння і співпраці двох народів. Автор викладе величезну ріжницю, яка є поміж партією такого контрагентства, як організований у найповажніших 3-ох політ. партіях український наріз, а курток власних польонофілів, який є цілком залежний від посторонніх чинників і — як виявили останні соймові та доповняючі вибори — в білоруських масах не має ніякого опорта. Автор пригадує, що білоруси йшли разом з українцями у виборах 1922 і 1928 рр., разом працювали на соймовому ґрунті, разом виступали на конгресах Організованих Націоналістів у Женеві, врешті в листопаді 1929 року заклали знову союз, відновлений тепер у виборчому б'юро. Пригадує теж заяву л-ра Дмитра Левинського в Вильні на святі 12-роковий білоруської державності, 25. III. п. р., що наріз український завжди вітме рамя об рамя з народом білоруським і декларує ту саму вірність білорусів супроти українців.

А всеж, гідне становити білорусів найшло швидко своєспільний вилук. Опе зовідуємося, що в помешканні Укр. і Біл. Виб. Б'юро у Вильні відбулася ревізія, після якої помешкання опечатано. Довідуємося теж про цілу низку інших виборчих гараздів наших союзників.

Із подробиць виборчої кампанії білорусів слід зазначити цікавий момент, що з дотеперішніх 3-ох послів, членів Біл. Христ. Демократії, ніхто не кандидатів. З давніх послів кандидатів лише п. Фаб'ян Бремич у державній листі.

Що діється в нашому краю.

СОКАЛЬЩИНА.

Карні експедиції прибули до сокальського повіту дня 27. вересня ц. р. і розпочали свою працю від міста Сокаля, де поліція перевела низку ревізій головно між учнями і професорами українцями. Придержано учнів Володимира Стефанишина, студента прав, курійного IV. курія старших плавствів „Крилатих“, Андрія Тхора, учня VIII. гімн. кл., Теодозія Цвікулу, учня VIII. гімн. кл. й Івана Бойка, уч. VIII. гімн. кл. та відставлено їх до львівських Бригідок. Надто придержано, а відтак випущено на волю (дальше пропускаємо) учеників Ковалюка, Манькута, Майдуба, Сосновського, Близняка, Беднарчука, Крука і Заріля. Крім того переведено туди в о. Луки Садюка, о. Олександра Грицька, о. Вергуна, Івана Чабана, Володимира Стефанишина і в бурсі св. о. Миколая.

Ті туди й арештування в місті Сокалі попередив атентат на Повітовий Союз Кооператив у ніч з 15. на 16. вересня, під який підложено бомбу, яку акинено до магазину. Лише завдяки тому, що льонт при насаді при акиненні бомби загинув, а спалився тільки до місця, в якому заломився, не пришло до вибуху самої бомби. Рівночасно обліто чорнилом і мазюкою фірмовий напис Кооперативного Українського Банку.

По селах розпочалися карні експедиції від Пархача і Сільця і були переведені 2-ою ескадроною б. полку кінних стрільців, стаціонавною в Жовкві. В днях 27. і 28. вересня були ці кінні стрільці в Пархачі і Сільці, а один з загонів у Городищі Василіянським. У дні 29. вересня були в Комаріві і Зубкові. В днях від 30. вересня до 3. жовтня в Бишеві, де були протягом усіх тих днів, а до Тартаків-міста і села пішли поодинокі загони. В днях від 1. жовтня до 4. жовтня був окремий відділ війська в Горбкові, а дня 4. жовтня пішли окремі загони до Сантазова, Колитова і Бобятина. В днях 5—9. жовтня був окремий відділ кінних стрільців в Угринові, причому поодинокі загони пішли до Ульвівка, Турдковича, Старгороду і Войславич. В дальшому були військові загони в днях від 8—12. жовтня в Шиткові, Савчині, Себечові і Ниновичах, а відтак у дні 12. X. в Поздимири, а в днях 13., 14. і 15. жовтня в Яструбичах, Гоголіві і Волсвині.

Стверджені факти про (пропускаємо) поодинокі громадяни і (пропускаємо) наших установ домі отсі:

Сілець Белзький. Тут (пропускаємо) студента прав Івана Клинова, котрого спершу в гоом. канцелярії, а потім в арешті (пропускаємо).

мо). Так само поступили з головою читальні Петром Улицьким і членом відділу читальні Миколою Луциком, а лекше з багатьма людьми, старшими і молодшими. Шле урядження читальні і бібліотека (пропускаємо). Матеріальні шкоди в селі (дальше аж до кінця пропускаємо).

Пархач. Б. голова „Лугу“, касіер читальні і багато інших (пропускаємо). Людське майно (пропускаємо).

Городище Василіянське. Хоч військова патруля була тут тільки дві години, то проте кілька тисяч людей (пропускаємо) і кільканацять господарств (пропускаємо).

Комарів. Відділ кінних стрільців уладив (пропускаємо). Михайла Антоюка, Степана Антоюка, Павла Ващука, Василя Костюка, Володимира Ділича, Степана Купренчука, Василя Ворону, Василя Костюка с. Гаврила, Степана Костюка, Мирослава Шурмяка, Івана Шурмяка, Михайла Кіндратюка, Петра Ребрину, Івана Поводу й Омеляна Нічя (пропускаємо). Найбільше (пропускаємо) скеларя кооперативи Мирослава Шурмяка. Читальняне улаження і бібліотека (пропускаємо). Це була одна з найбільших сільських бібліотек (ок. 1000 книжок, вартості 900 зол.).

Зубків. Досі не маємо точних вістей.

Бишів. Громадяни Матвій Демчук, Андрій Максимець, Пилип Демчук і Роман Луцик (дальше пропускаємо). Лекше Іван Погода, Роман Бойко і кільканацять інших.

Тартаків-село і місто. Семена Пилипчука, Степана Калюгу, Степана Курія, Василя Грабинського і Володимира Калюгу, а в місті Тартаківі студента унів. Петра Санюцького, Тому Віру, студ. унів. Йосифа Якимовича, дяка Баштанця та інших громадян (дальше пропускаємо). У Івана Віри, визначного громадянина, котрий скрився, забрали при трупі (пропускаємо). В парохіальнім домі (пропускаємо).

Горбків. Тут військо стояло 3 дні, при чому (пропускаємо) Марію Василевську, Петра Василевського, учня Володимира Василевського, Олену Василевську і Петра Василевського — сина. Жовніри намагалися Марію Василевську (пропускаємо); вона лежить тепер обложено хором. Дальше слід назвати Янка Цюру, Гната Коханчука, Марію Олесюку і П. доньку Катерину, а також Петра Сича, Тимка Кірика, Павла Клевача і ще кільканацять осіб, яких усіх (пропускаємо). В кооперативі „Любов“ військо забрало товару на 360 зол., а заплачено лише 60 зол., установивши собі ціну: за яйце 1 гош, за 1 кг.

цукру 40 гр., за 1 кг. круп 20 гр. і т. д. До чит. „Просвіти“ сканкало людей, де примушено їх (дальше пропускаємо). Стверджені матеріальні шкоди в поодиноких селях (пропускаємо). В селі було 180 кінних стрільців і кінний з господарів, у яких вони були розташовані (дальше аж до кінця пропускаємо).

Сантазів. Василь Гаврилюк, Володимир Мартинюк і кільканаць інших громадян (пропускаємо). Бібліотека читальні (пропускаємо).

Копитів. Іван Масиник, Володимир Демчук, Корнило Кравець, Юрко Горбай, Антін Масиник, Василь Ковальчук, Матвій Костюк, Петро Семенов, Яшко Баран і Микола Іванючук (пропускаємо). Читальняне улаження. Бібліотека, портрети Шевченка і Франка (дальше аж до кінця пропускаємо).

Угринів. Вояки прийшли до справника української кооперативи С. Голяра та до Василя Рудека й до Н. Сави і перевели у них та у 21 інших господарів ревізію (дальше пропускаємо). С. Голяр лежить у лічниці в Сокалі, де йому треба було оперувати нирки. (Дальше пропускаємо). В кооперативі і читальні (дальше пропускаємо).

Мошків. Військо стояло 2 дні. Війт Онуфрій Гладкий потерпів найбільше, але крім нього вояки відвідали й інших селян (дальше пропускаємо). Бібліотека чит. „Просвіти“ (дальше пропускаємо).

Ульвівок. Після пацифікації селяни Осип Сабанський, Василь Фарина, Степан Космин, Теодор Шупа, Н. Слічук, Андрій Кудлайчук, Андрій Кузьма, Семен Романюк (пропускаємо), а між ними і 17-літній хлопець Н. Слічук, віддані тепер під лікарську опіку. У читальні і кооперативі розквартирувались вояки (дальше пропускаємо).

Турдковичі. Вивезено з села для війська 26 кірців збіжжя, а селян Івана Робака, Семена Гулила, Мирона Мазурка, Павла Кравчука, Теодозія Кашубу, Яшка Кравчука, Пилипа Сидора, Павла Кодана (дальше пропускаємо). Уланів квартирували м. ін. у Семена Кохана, батька б. посла, а якого (пропускаємо).

Себечів. Вивезено до лічниці Павла Левачка. Вояки казали о. Гарасовському водити їх по селі і показувати, а котрого селянина є бібліотека (дальше пропускаємо). Між іншими вояки перевели ревізію у селян Василя Сенишина, Василя Калиша, В. Манькута, Павла Браля, Андрія Крута, Олексі Лагоди (пропускаємо). Та сама доля стрінула навіть члена воевідської і повітової ради Михайла Гараха. Читальняну селю і бібліотеку (пропускаємо). У Костя Мигала вояки взяли безрогу, за 15 золотих, а господар вимагав за неї 250 золотих. В домі о. Гарасовського, а якого було гарне улаження і бібліотека (пропускаємо).

Яструбичі. Військо перевело ревізію в молочарні (пропускаємо). В домі о. Івана Матвіяса в одній кімнаті висіли портрети Шевченка і Франка (пропускаємо). В читальні військо переглядало бібліотеку (пропускаємо). Селяни Данило Заріля, Війт Іван Куріло, Павло Тхір, Роман Мисак, Петро Онацький і інші (дальше аж до кінця пропускаємо).

ЖОВКІВЩИНА.

Уланів з Жовкви переводили в Жовківщині пацифікацію таких сіл: Купичволя, Мости Великі, Вязова і Двірці. У Двірцях в читальні (дальше пропускаємо).

БУЧАЧЩИНА.

В суботу 4. жовтня ц. р. вчором окол 8. год. згоріло в Старих Петликивцях 6 господарських забудовань враз із стіжками і збіжжям, яких власники були самі поляки. Вогонь повстав в польській частині села з невідомих причин. Ліквідацію пожежі вдалося доконати тяжким зусиллям шістьох доколичних пожарних товариств і міської сивавки з Бучача. Наші люди гасили вогонь з безприкладною посватою, чого доказом хочби те, що сам місцевий парох о. Володимир Гук з нараженням власного життя весь час дряпався по загрожених стріхах. Слідуючого дня, в неділю, в год. піз до 8. вечором навістила це село карна експедиція зі станіславівського полку уланів. Перш усього кількадесят уланів обступило приходство, а поручник із рещтою вояків увійшов до мешканців місцевого пароха. По його трикратній підзванні віддати приховану зброю, якої, ясна річ, не було — гурт озброєних жовнірів (дальше пропускаємо). Під полудне привели з сусідніх сіл трьох священників, а саме: о. Волод. Гнатов з Оссовень, о. Миколу Семеновку з Переволоки й о. В. Павлюка з Бобулинець — та примкнули їх біля церкви. Що з ними склалося, — до сьогодні ніхто не знає. (Дальше пропускаємо). Проте, кілька хороб і перестуд виклике ця виправа в селян, годі тепер знати. Та сама карна експедиція у айторок в год. 8. вечором була вже в сусідньому селі Зелений, у якій ще минулого тижня відбулася карна експедиція іншої частини війська. В Зелений пацифікували від оана,

дочаючи від Народного Дому і від двора, що є власністю О.О. Василяни у Бучачі. (Дальше пропускано). Дланіть сіл впродовж Стрипи (від Рукомиша і Звенигорода почавши) анішлися без ніодного священика. Всі або виарештовані, або приховані.

ЯМНИЦЯ, ПОВ. СТАНИСЛАВІВ.

Дня 16. і 17. жовтня до села прихав відділ уланів, який (пропускаємо) у свідоміших селян переводив ревізію. Перш за все переведено ревізію в о. декана Юстини Гіринка, якого не було годі дома. Уланів (пропускаємо) слугу Миколу Дорошенка, якого (пропускаємо). Таксамо (пропускаємо) також діачку Настю Лемцю. На приходстві і в поодиноких селян (дальше пропускаємо). Забрано з села кількадесять безпрог і дробу. У більшості селян домашнє улагодження (пропускаємо). Всіх членів громадської ради, а найбільше голову читальні Васяна Дейчаківського (пропускаємо). Після цих подій до села прихали обидва станиславівські єпископи, які зложили о. дек. Гіринкові кондоленційну візиту, а познайомившись на місці із наслідками „пацифікації“, заявили, що прийдеться їм постигати а сіл священиків і самим обслуговувати парохії. Преса єпископ Хомишин повідомив стан. воеводу про все те, що бачив.

ПІДГАЄЧЧИНА.

Повідоляють нас, що в Підгаєччині лежать тяжко хорі отці священики: 1) о. Євген Маназій, парох Богатковець, 2) Антін Содомора, парох Вербова, 3) о. Василь Головінський, завідувач Зарваниці, 4) о. Василь Костюк, завідувач Голіч і 5) о. Михайло Блозовський, катехит у Підгаєччях. З родин священиків лежать: жінка і донька о. Содомори в Вербові і жінка й донька о. Чолія Филемона, пароха у Вишнівчичу.

КАМІНЕЧЧИНА.

Хоч у нашій повіті не було ніяких актів г. зв. саботажу — з винятком пожежі одної стирни в Сільці Беньковій, яка по доходженням була спричинена необережністю вартівника — строгі ревізії не оминули і нашого повіту. До того, що вже подане в „Ділі“ ч. 234, слід ще надати про ревізії у громадян: Івана Давидовича, Івана Барабаша, Стешина, Чуби, студ. Юліана Редька та Ярослава Олійника. Ніде нічого протизаконного не найдено. При ревізіях у Камініці Стр. поводилися коректно. — Зі сіл покищо відомо, що була ревізія в Язениці Руській в чит. „Просвіти“, кооперативі і в студ. Середи. Ходили чулки, що до деяких сіл має прийти військо, але якось обійшлося, бо в Сільці Беньковій інтерв'ював дідич Бартманський, а в Батятичах — дідич Папара, а в Добротворі війт і радні поляки, гарантуючи за спокій. В однім тільки селі нашого пов., а саме в Стриганиці, не обійшлося без війська, яке, пацифікуючи сусіднє село Тишицю, сокальського повіту, на празникове свято Покрови зайшло до села в часі богослуження і (дальше аж до кінця пропускаємо).

ЖУРАВЕНЩИНА.

В доповідні до допису про ревізії й арештування в Журавенщині прошу додатково помістити в „Ділі“, що поліція перевела ревізію в о. Євгена Гарасимовича, пароха в Ляховичах Зарічних. Ревізія тривала 4. год. Знайдено один патрон, наладований шротом на ворони і про це списано протокол.

Справа відомих подій у Сх. Галичині на Міжнародному Конгресі Прихильників Ліги Націй.

В Данцігу відбувся в днях 13.—15. ц. м. конгрес Міжнародної Федерації Прихильників Союзу Народів, у якому взяли участь видатні представники 22-ох світових держав. З цілого ряду комісій присвячувало велику вагу нарадам комісії для справ національних меншостей. В останньому дні конгресу відбула вона два свої найважливіші засідання, якими проводив англійський делегат лорд Дікінсон. На пополудневого засідання цієї комісії піднесла голландська делегата п-ї Бакир ван Боосе справу останніх подій на українських землях у Польщі та звернула увагу присутніх делегатів на ці безприкладні події, про що розповідається в останньому числі цієї європейської преси. Після цього забрав голос український член комісії Ол. Шульгин, заявляючи, що вісти про ці репресії його дуже схвилювали і він бажав би, щоб справа ця була осмислено прослідкована. По відповіді польського делегата проф. Дембінського акцішено утворити спеціальну підкомісію, яка має зібрати конкретні факти в пацифікованих наших околицях і передати з цього звіту на найближньому конгресі Федерації, що намечений на весну сідуючого року. Підчас дебати над цією справою були присутні делегати 20 різних держав.

До теперішніх подій у краю.

„Декларації“ й „заяви“ по наших селах.

По „спацифікованих“ селах Тернопільщини роздають українським селянам до підпису такі збори заготовлені документи:

I.

DEKLARACJA:

- 1) My Rusini zebrani na wiecu . . . . . o liczbie . . . . . osób potępiamy wszystkie ukraińskie sabotaże i przyobiecujemy wypływać sabotażystów ukraińskich i oddawać ich w ręce władz.
- 2) Wyrażamy głęboki hołd Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, Panu Prezydentowi i Panu Marszałkowi Piłsudskiemu.
- 3) Siłujemy być zawsze lojalnymi obywatelami Państwa Polskiego i dawać posłuch wszelkim zarządzeniom władz polskich.
- 4) Protestujemy przeciw nazywaniu nas „Ukraińcami“, gdyż byliśmy, jesteśmy i będziemy zawsze Rusinami.
- 5) Domagamy się sądów doraźnych na podpalaczy mienia państwowego i prywatnego, którzy czynią to za pieniądze z Berlina.

II.

OŚWIADCZENIE:

Niniejszem oświadczamy, że zarządy oraz Rady Nadzorcze ze wszystkich stowarzyszeń ukraińskich jako to: (слідують назви установ) з дніем дзисієшзєм są rozwiązane dobrowolnie i nie istnieją.

. . . . . dnia . . . . . 1930 r.

В деяких селах, як відомо, такі декларації та заяви селяни під впливом пережитого підписали. Такі випадки були в Тернопільщині, Бобрецьчині та Ходорівщині. Польська преса з великим здовольненням реєструвала їх та зазначувала, що селяни робили це самочинно і добровільно.

Польський амбасадор спростовує.

У вчорашньому числі „Діла“ подали ми коротку замітку, що польський амбасадор у Новім Йорку Філіповіч аложив протестуючу декларацію проти інформації „Нью Йорк Геральд Трибюн-а“ про „пацифікацію“ у Сх. Галичині, а сьогодні подаємо точне повідомлення ПАТ-а в цій справі:

„Нью Йорк, 19. X. П. А. Т. Безпосередньо по приїзді на пароплаві „Аквація“ вчора ввечером до Н. Йорку, польський амбасадор Філіповіч аложив таку декларацію: „З правдивим здивуванням і обуренням прочитав я звіт про берлінського кореспондента „Нью-Йорк Геральд Трибюн-а“ Джона Еліота про ситуацію в Шаденно Східній Галичині. Це звіт про неправдиве щодо фактичного стану і тенденцій та вороже у своїй істоті, уважаю за щось у своїм роді одиноким в історії дивеннаретства. З цілковитою ширістю, яку вважаю за підставу прямих відносин між людьми, мушу ствердити, що був я адинований, побачивши це звіт про ситуацію, поміщене в такім щоденнику, як „Нью Йорк Геральд Трибюн“, який добре відомий і поваги своїх завдань, котрим слугувати та в об'єктивності поданих інформацій. Звіт про Еліота є обильне в твердженнях, яких навіть не треба заперечувати, бо їх неправдивість є очевидна. Арештування 200.000 осіб на території, яка рівняється Нюгемпшир, є такою неможливістю, як твердження, що 4 ескадрони кінноти, яка переводить акцію карної санкції супроти 3 мільйонів населення, спричинило цьому населенню терпіння, що рівняється терпінню, якого зазнавало це населення підчас війни. Не думаю, що треба об'єктивувати приклади того рола обинувачень, наведених п. Еліотом проти польської адміністрації, армії і проти польського народу. Польща відома в цілім світі із свого лібералізму й толеранції, яку Польща виявляла супроти національних меншин. По толеранції вже не раз стрінули призначення і похвали Союзу Народів. Стаття п. Еліота оперта на свідомий неправді. Я дозволю собі запросити кореспонд. усіх американських щоденників, які хотіли б скористати в цій нагоді, щоб вони відвідали Польщу і запевняю їх, що польський уряд подбає про всякі полегшення для них, щоб вони могли пізнати локальну ситуацію у Сх. Галичині (в ориг. „Малопольні“).

Одним словом тут є дві інформації про пацифікацію Сх. Галичини: одна кореспондента Еліота, а друга амбасадора. Тому, що ці обидві інформації себе заперечують, нам лишається тільки ссбжжати, щоб для ствердження об'єктивної правди, американські журналісти справді скористали із запрошення амбасадора Філіповіча та приїхали до Сх. Галичини й відвідали ті повіти, де була „пацифікаційна“ акція. (Прим. Редакції.)

ПЕРЕД ВИБОРАМИ.

З засобів передвиборчої агітації.

З Озирної пересилають нам друкований примірник летючки, зредатованої в українській мові, яку виночі а дня 15. на 16. жовтня ц. р. розіслану на мурах українських установ і на платах приватних мешканців українців. Далі подаємо дослідний текст цієї летючки, зберігаючи її мову і правопис неварушеними:

„Від хати до хати! З рук до рук! Перечитай та дай другому!“

„Русини!“

„Гаддамаччина українська на троні! Берліна хотіла би силою підняти Вас німцями наймитами. Тимте Ви добре отці часи пантування німського у Ваших селах та містечках.“

„Німцями оплачували банити в У. О. В. (Української Організації Військової) палать майно супокійних жителів — ба, ще гірше — мордувати та збивають мірне населення, а також і сторожу вашого майна. — Знають вони, що отрим способом найлучше Німцям устатувати і що на не Німці добре заплачать. — Пам'ятайте Ви і ці часи українські, коли цілі села Ваших, тії, себто братів Ваших пазили, а невинних людей масами розстрілювали за те, що ви не хотіли бути германськими парубками — що не хотіли Ви ні віри своєї святої, ні руської народності покинути.“

„Тепер ті самі українці прейдуть до Вас просити, щоб Ви підпомогли їх Вашими голосами при голосуванні до Сейму та Сенату, щоб Ви вибрали їх ландзлатів — котрі пініше заплачать Вам так, як відплачувалися доси.“

„Не вірте слугам Берліна! Живіть їх за села!“

„Проч а банитами та підпалачами! Ми перестерігаємо Вас, що на скільки буде дальше підпомагали У. О. В. таї на листи українські голосуватиме — знайдемо я на Вас опосі! — Се була він такий сам, яким користуватися Ваши брати відносно до безбронного населення польського та руського вірного Червоної Русі.“

„На погубель германським наймитам!“

„Хай живе святая Віра наша, та правдивий руський нарід!“

БРАТСТВО РУСЬКОЇ ПРАВДИ“.

Голос Романа Роляна.

Про протокол Ради Амбасадорів з дня 15. березня 1923 р.

Нам пишуть з Льозанні:

Роман Ролян (Romain Rolland) — безперечно найвишначніший письменник сьогодишньої Франції. Коли ще жив Анатоль Франс, то імя Роляна стояло біля Франсового імени на чільному місці в багатому колі письменників французької мови; від смерті Анатолія Франса Ролян залишився сам оди на самому вершк французького літературного світу живишньої доби. Нагорода Нобля була тільки одною з понак тієї поважальної слави, яку прикрашає імя Роляна не тільки у його Батьківщині, а — може ще більше — поза її кордонами. Моральний авторитет творця „Жана Крістофа“ великанський, в Європі і поза Європою. На його доміжку (у Вільнесі, біля Монтре, у французькій Швейцарії) звертаються очі всіх людей, незалежно від національності й раси, які — серед страшної діяльності сьогодишньої а в обличчї грядучого європейського страхіття — не затрапили людських почувань.

Всесвітній моральний авторитет Роляна можна привівати хіба тільки до ссвочасного авторитету Ієтоу у Вальмарі або Толстого в Ясній Полянї.

Минулого місяця оди з наших земляків, який мав честь говорити в Романом Роляном іше 1919 року, підчас мирової конференції, переслав великому письменникові текст сумної слави протоколу Ради Амбасадорів а 15. березня 1923, звернув його увагу на той уступ протоколу, який констатує зобов'язання міжнародного характеру в справі самоуправи Східної Галичини, таї заступав йому як саме це зобов'язання виконується. Крім того оди з близьких друзів Роляна (дуже відомий письменник французької мови, який свого часу присвятив був чимало своєї організаційної праці, статтей і книжок справі відбудови Польщі і причинився осытак до воскресіння Річнисполитої) звернув був увагу Роляна на положення у Сх. Галичині. У відповідь на ці заходи пислав Роман Ролян нашому землякові дошого власноручного листа, в якому він пише між іншим ось що:

„...Де оди з тих політичних аложнів, а які аштиті договори з 1919 і в наступних роках. Усі ці договори треба би відіувати. Та нема чого звертатися в цій справі до Союзу Народів. Бо Союз Народів зроблений саме на те, щоб їх зберігати.“

Далі Ролян подас д-рови В. П. — декілька практичних порад щодо дальших заходів і зазначає, що звернувся вже у тій справі до деякого із своїх друзів у французькому літературному а

підляти. спити: подробиці. Як на пора тут наводити. На півні доволі навести думку великого письменника і громадянина (це й французького!) про договори в 1919 і дальших років — дала рук Клемансо і його наступників.

Не від річи буде означити, що лист датований 15. вересня, тобто в часу, коли ні Ролінові ні його адресатові ще нічого не було відомо про ті полі, які якраз тоді розпочиналися на „патній лясній землі“ і які протягом довгих тижнів тривали...

Від того 15. вересня саме місяць минає: цей місяць — безсумнівно буде означати для безпосередньо націважених народів початок нового періоду в історії їх суєсудування. Це — безсумнівно. Безсумнівне й те, що від місяця того будуть історичні чинливим такий рішучий зворот в європейській і всесвітній думці про один нарід і його державу, про який навіть у найомілівніших снах нам не могло спитися.

Місяць цей був місяцем засновку нового великого капіталу політичного на місцевому і міжнародному ринку.

Кожний капітал (не вже треба це пригадувати?) був політичний чи якийсьбудь інший, служив на дві сторони: для когось і проти когось, чи то пак, говорючи словами Франка з його „Страшного Суду“: „Проти мене? Чи за мене?“

В найтяжчих днях нашого хронічного лихоліття, коли ви тремтливими руками розгортали нашу газету і коли серце вам шеміло і сльози нас давили в жалю над нещасним, багатотерпівшим, безборонним злом, ви раптом прочитали були на першій сторінці старого українського органу великими буквами надрукований латинський приказ: *Sursum corda!*

Признайтесь: ви втерпачо адригнулися супроти такого приказу, в таку хвилину. Сьогодні, вгадуючи той день, ви мусите признатися, що ви не були праві у вашому першому відрусі. Ні, та-ки так: *Sursum corda!*

Нині ми знаємо — знаємо, дарма, що всього сказати ще не пора! — що римська моральна команда зовсім не була така абсурдна, як нам воно видавалося в днях проби і міри. А знаючи, кожний з вас може нині та ще з більшим правом за-трахлянути сполучу братові ще й кілька інших чужомовних приказ чи закликів. Ось наприклад прекрасна німецька мудрість:

Es ist noch lange nicht aller Tage Abend...

Ось вагітня змістом німецька заповідь:

Durchhalten!

В. П.

Преосв. еп. о. д-ру Бучкові завестіоновано право гор.

Довідуємося, що між тими українськими громадянами у Львові, яким завестіоновано право горожанства у зв'язку з виборами, нахо-дяться також Преосв. єпископ о. д-р Іван Бучко.

Змова проти Сталіна.

А. Т. Е. Рига. У Москві арештовано б. комі-сара лівінградської воєнної округи Артамонова, якого поміщено у бутайській в'язниці. Артамонов був визначним провідником опозиції в червоній армії і, як твердять ДПУ, він приготував змову проти Сталіна.

ОСТАННІ ВІСТІ

АМЕРИКАНСЬКА АМБАСАДА В СПРАВІ ПО-БИТТЯ УКРАЇНЦЯ.

До амбасад Злучених Держав у Варшаві згодосився українське Федоришин, американ-ський горожанин, із зажаданням, що 9-го жовтня і. р. побили його воляки відділу стаціонованого в одній селі Сх. Галичини. Амбасада звернулася до польського міністра військових справ за ви-ясненнями факту. Поки не одержить вияснень, здержалася від всяких дальших кроків. Поль-ські джерела повідомляють, буцімто амбасада сумнівається щодо візань Федоришина, тому що він каже, що його побили 9. жовтня, а він повідомив амбасаді зойно 16. жовтня.

„Курер Поранни“ повідомляє, що Федори-шин походить із бобрецького повіту та що бу-цімто брав участь у протидержавній акції. Рад-ник амбасаді вислухав Федоришина, який зі-знав, що його побили та йому вдалося втекти у Варшаву. Амбасада хотіла відіслати Федориши-на до ген. консуляту. Тоді Федоришин сказав, що не кине будинку амбасаді, бо боїться, щоб його не арештували. Тоді нібито перевезли Федо-ришина в авті амбасаді з дипломатичним пра-порцем до будинку ген. консуляту, де його під-дали лікарським оглядам. Один із вищих ури-довців нібито прийняв Федоришина на нічліг у своїй хаті, а потім антом амбасаді відвіз до

ВІДГУКИ ДНЯ.

При очку вуля.

Кожний, хто був хоч кілька разів у пасіні знає дещо з життя цієї божої мукі. Але не знаю чи боготакіх пасікових ліків було свідками нападу одного вуля на другий. Я ба-чив це тільки раз і не забуду цього ніколи.

Біля очку вуля і в самім очку станули ге-ройські оборонці і ждали на „прихід“ противни-ка. Він ще не вирушив був у похід, а тільки ви-слав своїх розвідників, які крутилися довкола і розсліджували положення. Видно ситуація ви-глядала не кінце добре, бо сам напад не від-бувся, а може відбувся другої днини. А може, що прийшов на поміч zagrożеним і відігнав небезпечку нападу.

Коли дивлюся ввечері на „Академічний Дім“, приходять мені на думку оттой загроже-ний вуль далекі пасіки.

Ледви вечірний сумерк ляже на місто, з'я-вляються біля „Академічного Дому“ сторожі. Фіртка, яка веде з вулиці на город, виглядає як очко вуля у тривожний час. Раз у раз вихи-ляється з неї голова і зорить пильно на всі сто-рони, чи не зближається небезпека...

Тихо... Нічого помітного... Тільки поліціант поважним кроком переходить вулицю, тільки спізнений прохожий спішиться до дому...

В каменнях гаснуть світла, сліпне вікно за вікном, тихне гамір радій і фортеп'яній. Люди кладуться на сон, відложивши до завтра всі свої радощі і смутки.

„Академічний Дім“, школа УПТ, теж пога-сила світла. Тільки дві ясні лампи перед входа-ми освічують подвір'я. Але який там їх сон, коли вічна сторожа біля фіртки. І так що-дня вже стільки тижнів.

Дивлюся я на ту сторожу, подібна вона до сторожі в вулю, але яка й різна від неї.

Там стоїть блжолі проти блжолі, на рів-

них умнах обидві. Надтигне чужий рій, ки-неться до очка — тоді адляри у цілім вулю і всі стають до оборони.

А туті?

Що порадять безборонні, пробуджені зі-сну хлопці з тисячною товпою, коли воня, як тому рій, захотіла вдертися до середини. Скріп-лені поліційні стійки вказують, що таке не по-вториться, але студенти ще й собі стережуть свого дому.

Не так може перед нападом товпи, як перед її розвідниками, що можуть непомітно зайти то з цього, то з того боку.

Молодь народу, його квіт, його будуще... В кожній росте вона серед сприятливих умов, серед усміхнених батьків і педагогів. Тому й са-ма потім усміхається до молоді і так з покоління в покоління передає вліблєск сонця своїх молодечих літ.

Деж возьме сонця в очах мешканець „Ака-демічного Дому“, коли час його студій прой-шов на тяжкій праці і на стороженні по ночах своєї домівки. А все те нераз у голоді і холоді, з головою повною важких дум, з наболілим серцем від життєвих незгод і супротив-ностей.

Аж дивуєшся, коли ще зпоза мурів сту-дентської домівки вирветься часом пісня і ста-не кружляти як стадо ясних голубів по небі.

А може... Може я вже забув як сам був мо-лодим. Може їхні душі все таки вміють ловити кожний промінь сонця і потрапляють задер-жати його собі на віки.

Дай Боже!

Ранній світ розводное темно-гранатове небо. Нічні тіні відступають, ховаються, кор-чаться в собі. На городі „Академічного Дому“ зависла опалева мряка осіннього світанку...

Сторожа відходить на заслужений спо-чинок...

Ще один день минув спокійно.

Галактіон Чіпка.

Львова. „Кур. Поранни“ нотує теж чулку, що Федоришина під спец. охороною вивели з ам-басаді на залізничний двірць і він уже за кордоном.

АНГЛІЙСЬКИЙ КОНСУЛЬ І РЕД. „ТАЙМС-А“ У ЛЬВОВІ.

(ПАТ) Дня 19. жовтня приїхали до Львова ген. консуль Вел. Британії в Польщі Франк Се-вері і редактор „Таймс-а“ А. Б. Бейкер. Оба во-лодіють добре польською мовою. У Львові по-будуть ок. 3 дні, потім з тиждень побудуть у Сх. Галичині. Відвідають нафтовий басейн і околиці Підкарпаття. Дня 19. жовтня були на конферен-ції в воевідстві та в держ. окр. земельнім уряді й Малопольським Рольніч-ім Т-ві.

ФРАНЦ. ПИСЬМЕННИК У МИТРОП. ШЕП-ТИЦЬКОГО.

(ПАТ) Дня 19. жовтня кинув Львів відомий французьк. письменник Удар, автор книжок про Польщу. Удар був на конференції у воевідстві, а також прийняв його на аудієнції митр. Шеп-тицький.

АРЕШТУВАННЯ.

У Містках (пов. Львів) арештували М. Ключ-ника та Т. Чичкевича. У них нібито найшли зброю та набой.

У Перемишлі арештували Ів. Турчина. Йому закидають участь у саботажах в Золочіщині.

АРЕШТУВАННЯ Б. ПОСЛІВ І КАНДИДАТІВ.

УВелюні (біля Каліша) арештували б. пос. Швалінського (Пяст) за непошанування влади. У Полоцьку арештували кандидата Центроліву Туновецького (ППС). Йому закидають гроші, надужиття у кооперативі. Арештованого канди-дата єндєції з виб. округи Полоцьк Бонковсько-го увільнили з кавцією 300 зол. Він буде відпові-дати з вільної стопи за непошанування влади та поришювання протидерж. друків. Досі арешту-вали бувш. послів і сенаторів 64.

БОМБОВИЙ ЗАМАХ НА ВІЙТА?

Польські джерела повідомляють, буцімто у хату війта Дронія в Вербиці (пов. Вібрка) ки-нув хтось ручну гранату. Граната не заподіяла ніякої шкоди, аїме вибила шибі.

ВБИВСТВО Й ПОЖЕЖА.

У Білці Шл. (біля Львова) вбив Стан. Сень-ковський воляка Вільчинського, що прийшов від-відати родину. Причина особиста пімста. У тім-же селі погоріли господ. будинки Махуляка й Дуди. Причина: необережність.

ЧИ ДРУГИЙ БЕЙЛІС?

Розправу проти ужгородського торговця Штайнбергера, обвинуваченого за виточення крові з дітей зі села Нова Химера, відложили для ствердження ріжних обставин. Ж. А. Т. пові-домляє, що гол. свідок учителька-мадарка А-рянка Секо на розповіді зізнала, що нічого не

знає. У протоколі жандармерії сказано, що Штайнбергер виточив мабуть кров „для риту-альних цілей“.

АЛЬБАНСЬКИЙ КОРОЛЬ УМИРАЄ?

З Тірани прийшла вістка, що альбанський король Ахмет Зогу умирає. Він хорий на рака в горлі та цукрову недугу. Італія держить у пого-тівлі війсьکو, що ввійшло би до Альбанії на ви-падок неспокою.

ЗГОРІЛО 650 ЛЮДЕЙ.

У Кантоні в дільниці Джио-Чу, де є переваж-но каварні й ресторани, вибухла пожежа. Згорі-ло 650 людей.

НОВИНКИ

— Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Хата“ Фотограф Лев Янушевич. 237 119-3

— Першорядна українська робітня футер-юліяна ГЛУШЕВСЬКОГО, бувшого спів-робітника варшавських фірм та львівської ф-ми М. А. Августин. Виконує всілякі роботи а обсягу кушнірства. — Львів, Копа-ри 16. П. пов. 607

— „Свій до свого“ в практиці. До нашої ре-дакції приходять українки, які покінчили 3-літ-ню науку шиття в „Труді“ і можуть виконувати асяку працю в цій ділянці. Тимчасом більшість укр. жіноцтва звертається в цих справах до чужих фірм, а українські ділячата, скінчив-ши науку, сидять без праці. Булоб бажане пе-ребороти раз упередження, начебто чужі робіт-ні шнуть краще, як наші та не підтримувати чужинців, а переводити ким: „свій до свого“ і в цій ділянці. Треба пам'ятати, що українки, які вчилися у „Труді“, не мають можливості ді-стати праці в польській чи іншій фірмах, тому тільки від українського жіноцтва залежить і до-ля цих ділячат, а тимсамим і будучина „Труду“.

— Отруйниця засуджена на смерть. Суд у Сольноці (Мадярщина) видав присуд у справі жінок, обвинувачених у троєнні людей. Обвину-вання проти двох жінок підчас розправи від-кликати. Одну з обвинувачених засудили на смерть, другу на безречницьку тюрму, 4 інші на 5—15 літ тюрми, одну звільнили.

— Суворе кваліфікування емігрантів. У зв'яз-ку з економічною кризою й безробіттям, яке доходить до числа пати мільонів безробітних у Споа. Державах, американський уряд поста-вив загострити дотеперішній спосіб кваліфі-кування емігрантів при видаванні віз. Крім до-теперішнього перевірювання емігрантів щодо здоров'я й умовного стану, а також грамотно-сти, американські консуляти при видаванні віз звертатимуть увагу, чи емігрант хоч би навіть їхав до своїх, не насуває сумнівів, що в Аме-риці стане тягарем для урядів суспільної опіки. Таке перевірювання й значний мірі стане новою

